

ВИКЛАДАННЯ СОЦІАЛЬНО-ЕКОНОМІЧНИХ ДИСЦИПЛІН – ПРЯМЙ РОЗВИТОК ІНДИВІДУАЛЬНИХ ЗДІБНОСТЕЙ ІНОЗЕМНИХ СТУДЕНТІВ ВНЗ

Столярова Н.П., Україна, Харків
Харківський національний університет імені В.Н. Каразіна

Розвиток індивідуальних здібностей іноземних студентів ВНЗ є одним з пріоритетних напрямів викладання та виховання. Мова йде про те, щоб розкрити нахили і талант кожного студента, формуючи ці риси особистості, які є загальними для всіх, а також необхідно пам'ятати про індивідуальні, неповторні, створити умови для їх розкриття. Головна мета такого підходу передбачає розвиток і підтримку, система пошуку передбачає формування навичок інтелектуальної праці. Викладачі Інституту міжнародної освіти Харківського національного університету імені В. Н. Каразіна усім своїм єством повернулись до індивідуальності, до кожного іноземного студента, вникнули в духовний світ їх інтересів, потреб, здібностей і талантів, поглядів і переконань.

Педагогічне керівництво іноземними студентами, регулювання їхньої діяльності має здійснюватися не авторитарним нав'язуванням занять, примусом тощо, а гуманно, демократично, завдяки створенню відповідних психолого-педагогічних умов. Що ж до принципу індивідуального підходу, то для його активізації необхідно розробляти програми індивідуального розвитку іноземних студентів, урізноманітнювати індивідуальні консультації тощо.

Індивідуальність, талант формуються під ненав'язливим наглядом і з методичною допомогою викладача ВНЗ, завдяки гнучкому і гармонійному поєднанню різноманітних видів діяльності – індивідуальної, колективної, самостійної і педагогічно керованої, у яких виховується особистість іноземного студента.

Постійна стимуляція пізнавального пошуку, пробудження мотивів брати активну участь в володінні скарбами народознавства і краєзнавства, сприяють

формуванню у студентів якостей творця. Необхідно спрямовувати роботу на те, щоб студент проймався світоглядом, формував у собі гуманістичну спрямованість, моральну зрілість.

Викладачі кафедри соціально-економічних дисциплін Інституту міжнародної освіти Харківського національного університету імені

В. Н. Каразіна не просто залучають іноземних студентів до праці, а виховують усвідомлене ставлення до навчання. Гаслом такого підходу могли б стати слова: „Будь точний. Вважай за втрачену частину життя кожную хвилину, що минула без діла” [2, с. 60]. Для іноземних студентів навчання є визначальною формою діяльності, а головною сферою діяльності є розумова праця, а не фізична. Так, у процесі вивчення навчальних дисциплін „Історія України”, „Країнознавство” іноземні студенти отримують глибокі знання про державу Україна, її роль у людській історії, де вона виступає як джерело духовного багатства суспільства.

Слід визначити, що для розвитку індивідуальних здібностей іноземних студентів ВНЗ передбачаються застосування таких *засобів та методів* роботи викладачів у навчальній групі :

- створення атмосфери відкритості, доброзичливості, терпимості, активного позитивного інтересу студентів один до одного;
- стимуляція спілкування, встановлення більш тісних контактів між студентами групи шляхом як вербальних методик (діалог, мовне спілкування), так и невербальних: „круглий стіл” (візуальний контакт), передача предмета, експоната, будь-якої наочності один одному (фізичний контакт);
- отримання групою інформації про її членів і отримання студентами групи інформації щодо сприйняття її групою („зворотний зв’язок”). Найбільш ефективно ця методика здійснюється у формі розповіді кожного студента про себе, про свою країну, про мотиви приїзду до України і вибору спеціальності тощо [1, с. 7].

Таким чином, важливо, щоб на лекції, семінарі таких дисциплін як „Історія України” та „Країнознавство” студент був не просто пасивним слухачем, а активним співрозмовником викладача, усвідомлено засвоював матеріал, який вивчається. На практиці це означає перехід від інформативного до проблемного характеру занять, суб’єкт-суб’єктних форм взаємодії людей. Першочергове завдання – включати студента в активний пошук істини, створити умови для співпраці викладача і іноземного студента. Це сприятиме розвитку індивідуальних здібностей іноземних студентів, вихованню в освітянської молоді самостійного мислення, формуванню працелюбності, усвідомленому ставленню до навчання.

Література

1. Аркаченков А.Д. Особенности адаптации иностранных учащихся подготовительных факультетов / А.Д. Аркаченков, В.Л. Суринский // Пути оптимизации обучения иностранных студентов : Сб. науч. тр. – М. : Изд-во УДН, 1986. – С. 5–10.
2. Бех І.Д. Особистісно зорієнтоване виховання: Науково-метод. посібник / І. Д. Бех. – К.: ІЗМН, 1998. – 204 с.